

GEZONDHEID, WELZIJN EN LEEFSTIJL VAN JONGEREN

Gemeente Zaanstad Tabellenboek Jeugdmonitor Emovo 2013-2014

Dit tabellenboek beschrijft de resultaten van Emovo 2013-2014 voor de gemeente Zaanstad.

Achtereenvolgens treft u:

- De samenvatting met daarin per onderwerp beschreven:
 - de vergelijking van de resultaten van jongeren in Zaanstad met die van jongeren in de rest van Zaanstreek-Waterland;
 - de resultaten binnen Zaanstad naar geslacht, leeftijd, onderwijstype en achtergrond;
 - de verschillen tussen Zaanstad 2013-2014 en Zaanstad in 2010.
- De leeswijzer voor de tabellen van Zaanstad en Zaanstreek-Waterland;
- Tabellen met resultaten van gemeente Zaanstad en van Zaanstreek-Waterland;
- Informatie over de Jeugdgezondheidsmonitor Emovo.

Samenvatting

In het schooljaar 2013-2014 hebben 6883 jongeren die wonen in de regio Zaanstreek-Waterland (ZW) de Emovo-vragenlijst bruikbaar ingevuld. In de gemeente Zaanstad deden 3140 jongeren mee aan Emovo; hiermee heeft 85% van de tweede- en vierdeklassers meegedaan.

In 2010 deden regionaal 5361 jongeren mee, waarvan 2451 uit Zaanstad.

Vanuit Zaanstad doen meer meisjes (1635) dan jongens (1505) en meer vierde-klassers (1595) dan tweede-klassers (1545) mee, meer vmbo-leerlingen (1883) dan havo/vwo-leerlingen (1257). Driekwart van de jongeren heeft een westerse achtergrond (2334).

In Zaanstad hebben minder jongeren een westerse achtergrond (74%) dan in de regio (81%). In Zaanstad is het percentage jongeren dat bij beide ouders woont lager dan in de regio. Meer jongeren wonen in een eenoudergezin dan in de regio.

Algemeen

In het algemeen gaat het goed met de jongeren in Zaanstad. Zo ervaren vrijwel alle jongeren een goede gezondheid, heeft het merendeel het naar de zin op school en voelen negen van de tien jongeren zich begrepen door hun ouders. Positief is bovendien dat het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren in de gemeente is afgenomen ten opzichte van 2010. Toch is er nog een aanzienlijke gezondheidswinst te boeken via het bevorderen van gezond gedrag.

School

In Zaanstad wordt minder gespijbeld dan in de regio. Maar er zijn meer jongeren afwezig door ziekte dan in de regio. Meer jongeren dan in de regio geven aan met problemen bij een docent terecht te kunnen. Verder zijn er geen verschillen in schoolbeleving tussen Zaanstad en de regio.

Binnen Zaanstad vindt één op de twaalf jongeren het op school 'niet leuk' of 'vreselijk'. Eén op de veertien jongeren rookt in de pauze op school. Jongeren in klas 4 en op het vmbo roken vaker. Ook westerse jongeren roken vaker. In Zaanstad is één op de zeven jongeren in de maand voorafgaand aan het onderzoek 3 dagen of langer afwezig geweest van school door ziekte. In klas 4 en op vmbo wordt vaker gespijbeld dan in klas 2 en op havo/vwo.

In vergelijking met Zaanstad in 2010 kunnen jongeren beter praten met een docent, roken minder jongeren in de pauze en wordt er minder gespijbeld.

Gezondheid en welzijn

Ruim eenderde van de jongeren in Zaanstad heeft één of meer allergieën (zoals hooikoorts of een voedselallergie), dat is meer dan in de regio. In Zaanstad heeft ruim één kwart van de jongeren te maken met regelmatig ruziënde ouders en één op de vier jongeren heeft te maken met gescheiden ouders, dat is meer dan in de regio. Verder zijn er geen verschillen in gezondheid en welzijn tussen Zaanstad en de regio.

Binnen Zaanstad hebben vier van de tien jongeren één of meer chronische aandoeningen (zoals diabetes mellitus of eczeem). Toch ervaart slecht een kleine groep jongeren in Zaanstad de eigen gezondheid als 'niet zo best of slecht'. Eén op de negen jongeren in Zaanstad heeft een verhoogd risico op psycho-sociale problemen. Ruim een kwart van de jongeren heeft een verhoogd risico op hyperactiviteit. Eén op de acht jongeren in de gemeente heeft afgelopen jaar serieus gedacht aan zelfdoding. Meisjes in Zaanstad hebben vaker een chronische aandoening, voelen zich vaker psychisch ongezond, hebben meer psycho-sociale problemen en hebben vaker serieus aan zelfdoding gedacht in het afgelopen jaar, dan jongens. Een kleine groep jongeren geeft aan in het afgelopen jaar een poging te hebben gedaan tot zelfdoding.

In vergelijking met Zaanstad in 2010 zijn de psycho-sociale problemen gedaald.

Sociale media en veiligheid

De jongeren in Zaanstad verschillen niet van jongeren elders in de regio op het gebied van pesten, problematisch gebruik van sociale media en gamen en via internet, mishandeling, gevoel van sociale veiligheid en contact met ouders.

Binnen Zaanstad komt pesten op school en pesten via internet weinig voor. Jongens lopen meer risico op problematisch gamen en meisjes op problematisch gebruik van social media. In Zaanstad voelt ruim eenderde van de jongeren zich weleens onveilig. Meisjes voelen zich vaker onveilig dan jongens. Bijna alle jongeren kunnen met hun ouders praten over problemen. Ook voelen jongeren zich veelal door hun ouders begrepen.

In vergelijking met 2010 wordt er minder gepest op school. Ook zijn er minder jongeren die aangeven ooit geestelijk en/of lichamelijk mishandeld te zijn en minder jongeren voelen zich onveilig. Meer jongeren voelen zich door hun ouders begrepen.

Voeding en beweging

In vergelijking met de regio ontbijten iets minder jongeren in Zaanstad dan in de regio. Ook eten de jongeren in Zaanstad minder vaak 5 dagen in de week groente. De jongeren in Zaanstad bewegen minder dan in de regio en zijn minder vaak lid van een sportvereniging. Daarentegen gaan er in Zaanstad meer jongeren dagelijks op de fiets of lopend naar school.

Jongens in Zaanstad ontbijten vaker dan meisjes. Jongens zitten vaker voor een beeldscherm dan meisjes, maar jongens bewegen meer en zijn vaker lid van een sportvereniging. De jongeren in Zaanstad op havo/vwo ontbijten vaker en eten vaker dagelijks groente en fruit dan de jongeren op vmbo. De jongeren in Zaanstad uit klas 2 en van havo/vwo bewegen meer dan jongeren uit klas 4 en vmbo. Niet-westerse jongeren eten vaker groente en fruit dan westerse jongeren. Westerse jongeren bewegen meer en zijn vaker lid van een sportvereniging dan niet-westerse jongeren.

In vergelijking met 2010 is het percentage jongeren dat dagelijks fruit eet gedaald, maar het aantal jongeren dat vijf dagen of meer groente eet is gestegen. Verder is het beeldscherm gebruik door jongeren ten opzichte van 2010 gedaald. Het percentage jongeren dat dagelijks lopend of fietsend naar school gaat is gestegen, maar het aantal jongeren dat lid is van een sportvereniging is gedaald. Verder zijn er geen verschillen.

Alcohol, roken en drugs

In vergelijking met de regio is er in Zaanstad minder alcoholgebruik. In Zaanstad hebben meer jongeren weleens gerookt of softdrugs gebruikt dan in de regio. Verder zijn er geen verschillen tussen Zaanstad en de regio.

Binnen Zaanstad heeft drie op de tien jongeren weleens gerookt en één op de twaalf jongeren rookt wekelijks. Vier op de tien jongeren heeft weleens alcohol gedronken en eenderde heeft in de afgelopen maand alcohol gedronken. Eén op de vijf jongeren heeft in de maand voorafgaand aan het onderzoek aan binge drinken gedaan. Ruim de helft van de ouders gedooft

het alcoholgebruik van hun kind. Drinken, roken en blowen komt allemaal vaker voor in de vierde klas dan in de tweede klas en ook vaker bij westerse dan bij niet-westerse jongeren.

In vergelijking met 2010 is het alcohol- en drugsgebruik afgenomen onder de jongeren in de gemeente Zaanstad. Maar het percentage ouders dat het alcoholgebruik van hun kind gedooft, is gestegen ten opzichte van 2010. Daarnaast roken minder jongeren dan in 2010.

**Gemeentelijke speerpunten voor de jeugd in 'de Nota
gezondheidsbeleid' 2013-2016 van Zaanstad:
Alcohol- en tabaksgebruik via regionale aanpak;
Voeding en beweging via JOGG.**

Seksualiteit

In Zaanstad beschouwen meer jongeren homoseksualiteit als normaal dan in de regio. Verder zijn er geen verschillen op het gebied van seksualiteit tussen Zaanstad en de regio.

Binnen Zaanstad heeft, van de seksueel actieve jongeren, bijna de helft van de jongeren weleens geslachtsgemeenschap zonder condoom. Van deze seksueel actieve jongeren (voornamelijk vierdeklassers) hebben meisjes, havo/vwo jongeren en westerse jongeren vaker onveilige geslachtsgemeenschap. Een kleine groep heeft weleens een ongewenste seksuele ervaring gehad. Zeven van de tien jongeren vindt homoseksualiteit normaal en één op de vijf jongeren denkt dat homoseksuele jongens en meisjes op hun school eerlijk kunnen uitkomen voor hun geaardheid. Jongeren op havo/vwo en westerse jongeren zijn toleranter naar homoseksualiteit.

Ten opzichte van 2010 hebben minder jongeren op deze leeftijd ervaring met geslachtsgemeenschap. Hierdoor is het percentage jongeren dat onveilig vrijt afgenomen, hoewel de seksueel actieven vaker vrijen zonder condoom. In vergelijking met 2010 beschouwen meer jongeren homoseksualiteit als normaal. Minder jongeren hebben ooit een ongewenste seksuele ervaring gehad.

2 Leeswijzer

In de hiernavolgende tabellen zijn de resultaten van Emovo 2013-2014 van de gemeente Zaanstad (blauw-turquoise) en van de regio Zaanstreek-Waterland (blauw-oranje) weergegeven. De resultaten – in percentages – zijn uitgesplitst naar geslacht, klas, schooltype en achtergrond. Ook zijn de resultaten van Emovo 2010 weergegeven. Significante verschillen tussen 2013-2014 en 2010 zijn aangegeven met een pijl.

Daarnaast zijn de resultaten van de jongeren uit Zaanstad getoetst op verschillen met de resultaten van de rest van de jongeren die woont in Zaanstreek-Waterland.

De blauw-oranje Zaanstreek-Waterland tabellen geven de resultaten weer van de jongeren in de regio exclusief Zaanstad én de resultaten van de alle jongeren in de regio (inclusief Zaanstad). Deze laatste zijn uitgesplitst naar geslacht, klas, schooltype en achtergrond.

Let op!

- In de kolommen waar de gemeentecijfers worden vergeleken met de regiocijfers of met de resultaten uit 2010, zijn gegevens getoetst ($p < 0,05$); een aangegeven verschil betekent dat de kans dat een gevonden verschil op toeval berust kleiner is dan 5%.
- Door de grote aantallen wordt binnen Zaanstad een verschil tussen groepen al snel statistisch significant. We hebben ervoor gekozen verschillen tussen 2 groepen binnen Zaanstad te voorzien van '*', indien het verschil behalve statistisch significant, ook relevant is. Dit betekent concreet dat het verschil een '*' krijgt, indien:
 - Het een verschil betreft van 3% of meer, indien het laagste percentage $< 10\%$;
 - Het een verschil betreft van 5% of meer, indien het laagste percentage 10% tot 30% is;
 - Het een verschil betreft van 7% of meer, indien het laagste percentage $> 30\%$.

Tabel Emovo gemeente

Jongeren Zaanstad	Zaanstad 2013/2014	Zaanstad 2010	2013/2014 tov 2010	Zaanstad tov ZW	jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	niet-westers	westers
Aantal (n)	3140	2451			1505	1635	1545	1595	1883	1257	807	2334
Percentage (%)	100	100			48	52	49	51	60	40	26	74
1. Algemene kenmerken												
Zit op havo/vwo	40	37	↑	↓	39	41	37	43	0	100	27*	44*
Woont bij beide eigen ouders ¹	80	71	↑	↓	82	78	80	79	76*	86*	74*	81*
Eenoudergezin ²	13	15	↓	↑	11	14	12	13	15*	9*	19*	10*
2. School												
Vindt het op school 'niet leuk' of 'vreselijk'	8	9			8	7	7	8	9*	6*	7	8
Kan met docent praten	86	83	↑	↑	87	84	87	84	85	87	79*	88*
Rookt in de pauze	7	13	↓		6	8	1*	12*	9*	4*	5*	8*
Afgelopen maand > 3 dagen afwezig door ziekte	14	15		↑	12	15	13	14	15	12	14	13
Afgelopen maand gespijbeld	6	13	↓	↓	7	5	4*	8*	7*	3*	6	6
Afgelopen maand > 3 uur gespijbeld	2.5	6	↓		3	2	2	3	3	1	2	3

- = minder dan 5 jongeren i.v.m. privacy wordt het exacte percentage niet gerapporteerd;

nb = niet bekend, deze vraag is niet gesteld in 2010;

*= significant én relevant verschillend binnen gemeente;

↓/↑= significant verschillend tussen gemeente 2013-2014 en gemeente 2010 of tussen gemeente en regio.

¹ jongeren die bij beide ouders wonen, zijn jongeren die met beide ouders in 1 huis wonen of jongeren waarvan de ouders co-ouderschap hebben.

² jongeren die in een eenoudergezin wonen, wonen echt bij één ouder, dus niet met de nieuwe partner van de ouder.

Tabel Emovo Zaanstreek-Waterland

Jongeren Zaanstreek-Waterland	ZW excl. Zaanstad 2013/2014	ZW allen 2013/2014	ZW allen 2010	2013/2014 tov 2010	jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	niet -westers	westers
Aantal (n)	3741	6883	5361		3380	3503	3532	3350	3889	2992	1290	5577
Percentage (%)	100	100	100		49	51	51	49	57	44	19	81
1. Algemene kenmerken												
Niet-westerse achtergrond	13	19	18		18	19			21	14	100	0
Zit op havo/vwo	46	44	42	↑	43	44	43	44	0	100	33	46
Woont bij beide eigen ouders ³	83	82	77	↑	83	80	82	81	78	86	73	84
Eenoudergezin ⁴	10	11	14	↓	10	12	11	12	13	9	19	9
2. School												
Vindt het op school 'niet leuk' of 'vreselijk	9	8	11	↓	9	7	8	9	10	7	8	8
Kan met docent praten	83	84	80	↑	86	83	86	82	84	84	77	86
Rookt in de pauze	7	7	13	↓	7	7	2	12	10	3	5	7
Afgelopen maand > 3 dagen afwezig door ziekte	12	13	15	↓	11	15	13	13	14	11	13	13
Afgelopen maand gespijbeld	9	7	16	↓	8	7	5	10	9	6	8	7
Afgelopen maand > 3 uur gespijbeld	3	3	7	↓	3	3	2	4	3	2	3	3

³ jongeren die bij beide ouders wonen, zijn jongeren die met beide ouders in 1 huis wonen of jongeren waarvan de ouders co-ouderschap hebben.

⁴ jongeren die in een eenoudergezin wonen, wonen echt bij één ouder, dus niet met de nieuwe partner van de ouder.

Jongeren Zaanstad	Zaanstad 2013/2014		2013/2014 tov 2010	Zaanstad tov ZW	Zaanstad							
	Zaanstad 2013/2014	Zaanstad 2010			jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	niet-westers	westers
Aantal (n)	3140	2451			1505	1635	1545	1595	1883	1257	807	2334
Percentage (%)	100	100			48	52	49	51	60	40	26	74
3. Gezondheid en welzijn												
Ervaart gezondheid als niet zo best of slecht	3	2.5			2	4	3	4	4	3	4	3
Eén of meer chronische aandoeningen ⁵	39	43	↓		31*	47*	38	41	43*	33*	41	39
Eén of meer allergieën ⁶	35	35		↑	33	37	35	36	35	36	38	34
Psychisch ongezond (MHI-5)	18	18			9*	26*	16	19	19	15	17	18
Verhoogd risico op psychosociale problemen (SDQ) ⁷ :	11	14	↓		7*	14*	11	10	12*	9*	9	11
- emotionele problemen	9	9			2*	16*	9	10	9	10	6*	11*
- gedragsproblemen	8	15	↓		10*	7*	9	7	10*	5*	10	8
- hyperactiviteit	26	25			25	27	27	25	29*	22*	17*	29*
- problemen met leeftijdsgenoten	8	14	↓		8	9	9	8	10*	6*	10	8
- problemen met prosociaal gedrag	9	15	↓	↓	13*	5*	9	9	10*	7*	7	9
Afgelopen jaar serieuze gedachten over zelfdoding	13	20	↓		9*	17*	15	12	16*	10*	11	14
Afgelopen jaar poging tot zelfdoding ondernomen	2	3			1	3	1	2	3	1	2	2
Ingrijpende gebeurtenis meegemaakt:												
- regelmatige ruzies ouders	29			↑	26*	31*	29	28	32*	24*	27	29
- echtscheiding	24	nb		↑	23	26	25	23	27*	20*	21	25
- zelf geldproblemen	8	nb			8	9	6*	10*	9	7	7	8
- geldproblemen ouders	15	nb			13*	18*	16	15	16	14	15	16

- = minder dan 5 jongeren i.v.m. privacy wordt het exacte percentage niet gerapporteerd;

nb = niet bekend, deze vraag is niet gesteld in 2010;

*= significant én relevant verschillend binnen gemeente;

↓/↑= significant verschillend tussen gemeente 2013-2014 en gemeente 2010 of tussen gemeente en regio.

⁵ betreft aandoeningen die al dan niet door een arts zijn vastgesteld

⁶ betreft allergieën die al dan niet door een arts zijn vastgesteld.

⁷ SDQ waarde ongunstig en grensgebied

Jongeren Zaanstreek-Waterland	ZW excl. Zaanstad 2013/2014	ZW allen 2013/2014	ZW allen 2010	2013/2014 tov 2010	jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	niet-westers	westers
Aantal (n)	3741	6883	5361	-	3380	3503	3532	3350	3889	2992	1290	5577
Percentage (%)	100	100	100	-	49	51	51	49	57	44	19	81
3. Gezondheid en welzijn												
Ervaart gezondheid als niet zo best of slecht	3	3	3		2	4	3	3	3	2	5	3
Eén of meer chronische aandoeningen ⁸	38	39	42	↓	31	46	37	41	42	35	41	38
Eén of meer allergieën ⁹	33	34	34		33	36	33	36	34	35	40	33
Psychisch ongezond (MHI-5)	16	17	19	↓	9	25	16	18	18	15	17	17
Verhoogd risico op psychosociale problemen (SDQ) ¹⁰ :	11	11	15	↓	7	15	11	11	13	9	10	11
- Emotionele problemen	10	10	9		2	17	10	10	9	10	7	10
- gedragsproblemen	9	9	16	↓	10	7	9	8	11	5	10	8
- hyperactiviteit	26	26	25		25	27	26	25	28	23	20	27
- problemen met leeftijdsgenoten	8	8	14	↓	7	9	8	8	10	6	11	8
- problemen met prosociaal gedrag	9	11	17	↓	16	6	11	11	13	8	10	11
Afgelopen jaar serieuze gedachten over zelfdoding	14	14	20	↓	9	19	15	12	16	11	13	14
Afgelopen jaar poging tot zelfdoding ondernomen	1,7	1,7	3	↓	0,8	3	1,8	1,6	2	0,8	1,9	1,7
Ingrijpende gebeurtenis meegemaakt:												
- regelmatige ruzies ouders	26	27	nb		24	30	27	29	31	23	31	27
- echtscheiding	22	23	nb		22	24	22	24	26	19	23	23
- zelf geldproblemen	7	8	nb		7	8	6	10	9	6	8	8
- geldproblemen ouders	15	15	nb		12	18	15	15	17	13	17	15

⁸ betreft aandoeningen die al dan niet door een arts zijn vastgesteld.

⁹ betreft allergieën die al dan niet door een arts zijn vastgesteld.

¹⁰ SDQ waarde ongunstig en grensgebied.

Jongeren Zaanstad	Zaanstad 2013/2014		2013/2014 tov 2010	Zaanstad tov ZW	Zaanstad							
	Zaanstad 2013/2014	Zaanstad 2010			jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	niet-westers	westers
Aantal (n)	3140	2451			1505	1635	1545	1595	1883	1257	807	2334
Percentage (%)	100	100			48	52	49	51	60	40	26	74
4. Sociale veiligheid en media												
Wordt regelmatig ¹¹ op school gepest (≥ 2 keer per maand)	4	7	↓		4	4	6*	2*	6*	1*	5	4
Pest regelmatig ² anderen op school (≥ 2 keer per maand)	3	11	↓		5*	2*	4	3	5*	1*	4	3
Wordt regelmatig ² gepest via internet	1,4	nb			<1	2	2	1	2	<1	1	2
Pest zelf regelmatig anderen via internet	0,8	nb			1	<1	<1	<1	1	<1	1	<1
Ooit geestelijk en/of lichamelijk mishandeld	18	22	↓		15*	20*	18	17	19	15	14	19
Problematisch gamen	5	nb			8*	2*	5	4	5	4	4	5
Problematisch gebruik sociale media	9	nb			4*	13*	10	8	11*	6*	10	8
Voelt zich weleens onveilig	34	38	↓		21*	45*	35	32	35	31	30	35
- op station of in het o.v.	16	17			7*	24*	17	15	17	14	15	16
- op straat buiten eigen buurt	12	13			8*	16*	12	12	12	12	10	13
Kan met ouders praten , bij problemen	95	nb			96	95	96	95	94	97	93	96
Voelt zich begrepen door ouders	93	91	↑		94	92	93	93	92	94	92	94

- = minder dan 5 jongeren i.v.m. privacy wordt het exacte percentage niet gerapporteerd;

nb = niet bekend, deze vraag is niet gesteld in 2010;

*= significant én relevant verschillend binnen gemeente;

↓/↑= significant verschillend tussen gemeente 2013-2014 en gemeente 2010 of tussen gemeente en regio.

¹¹ regelmatig houdt in 2 keer per maand of vaker.

Jongeren Zaanstreek-Waterland	ZW excl Zaanstad 2013/2014	ZW allen 2013/2014	ZW allen 2010	2013/2014 tov 2010	jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	niet-westers	westers
Aantal (n)	3741	6883	5361	-	3380	3503	3532	3350	3889	2992	1290	5577
Percentage (%)	100	100	100	-	49	51	51	49	57	44	19	81
4. Sociale veiligheid en media												
Wordt regelmatig ¹² op school gepest (≥ 2 keer per maand)	4	4	8	↓	4	4	5	2	5	1,9	5	4
Pest regelmatig ² anderen op school (≥ 2 keer per maand)	3	3	11	↓	4	2	3	3	4	1,2	4	3
Wordt regelmatig ² gepest via internet	1,3	1,3	nb		1,1	2	1,7	1,0	1,7	0,9	1,6	1,3
Pest zelf regelmatig anderen via internet	0,9	0,8	nb		1,2	0,5	0,7	1,0	1	0,6	1,1	0,8
Ooit geestelijk en/of lichamelijk mishandeld	19	19	22		16	21	18	19	20	17	16	19
Problematisch gamen	5	5	nb		9	1	5	5	6	4	5	5
Problematisch gebruik sociale media	8	8	nb		5	12	9	8	11	6	11	8
Voelt zich weleens onveilig	32	33	38	↓	21	44	33	32	34	30	30	33
- op station of in het o.v.	15	15	17	↓	7	23	15	15	16	14	16	15
- op straat buiten eigen buurt	12	12	12		7	16	12	12	12	12	10	12
Kan met ouders praten, bij problemen	95	95	nb		96	94	96	95	92	94	92	96
Voelt zich begrepen door ouders	92	93	91	↑	94	91	93	92	92	94	89	93

¹² regelmatig houdt in 2 keer per maand of vaker.

Jongeren Zaanstad	Zaanstad 2013/2014		2013/2014 tov 2010		Zaanstad tov ZW									
	Zaanstad 2013/2014	Zaanstad 2010					jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	Niet-westers	westers
Aantal (n)	3140	2451					1505	1635	1545	1595	1883	1257	807	2334
Percentage (%)	100	100					48	52	49	51	60	40	26	74
5. Voeding en bewegen														
Ontbijt 5 of meer dagen per week	80	79		↓			85*	76*	83	78	75*	88*	71*	83*
Eet dagelijks fruit	30	33	↓				28	31	32*	27*	28*	33*	33*	28*
Eet ≥ 5 dagen fruit	50	51					48	53	54*	47*	45*	59*	52	50
Eet dagelijks groente	30	30					29	32	31	30	26*	37*	35*	29*
Eet ≥ 5 dagen groente	74	69	↑	↓			72	76	76	73	68*	82*	62*	78*
Beweegt gemiddeld 1 uur of meer per dag	60	57		↓			71*	51*	64*	56*	57*	65*	50*	64*
Zit veel (≥ 2 uur per dag) voor computer of tv	56	67	↓				63*	49*	54	57	60*	49*	61*	54*
Is lid van een sportvereniging	64	66	↓	↓			70*	59*	67	62	59*	72*	46*	71*
Fietst of loopt dagelijks naar school	91	80	↑	↑			91	92	92	90	91	91	89	92

- = minder dan 5 jongeren i.v.m. privacy wordt het exacte percentage niet gerapporteerd;

nb = niet bekend, deze vraag is niet gesteld in 2010;

*= significant én relevant verschillend binnen gemeente;

↓/↑= significant verschillend tussen gemeente 2013-2014 en gemeente 2010 of tussen gemeente en regio.

Jongeren Zaanstreek-Waterland	ZW excl Zaanstad 2013/2014	ZW allen 2013/2014	ZW allen 2010	2013/2014 tov 2010	jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	niet-westers	westers
Aantal (n)	3741	6883	5361	-	3380	3503	3532	3350	3889	2992	1290	5577
Percentage (%)	100	100	100	-	49	51	51	49	57	44	19	81
5. Voeding en bewegen												
Ontbijt 5 of meer dagen per week	84	82	81		86	79	84	80	78	89	69	86
Eet dagelijks fruit	31	31	33	↓	29	32	32	29	28	34	33	30
Eet ≥ 5 dagen fruit	52	51	50		48	54	54	48	46	58	52	51
Eet dagelijks groente	29	30	30		28	31	30	28	25	35	38	28
Eet ≥ 5 dagen groente	76	75	72	↑	73	78	77	74	70	82	65	78
Beweegt gemiddeld 1 uur of meer per dag	68	64	60	↑	73	56	68	60	62	67	52	67
Zit veel (≥ 2 uur per dag) voor computer of tv	55	55	67	↓	62	48	53	57	59	50	62	54
Is lid van een sportvereniging	74	70	69		73	66	73	66	65	76	52	74
Fietst of loopt dagelijks naar school	86	88	78	↑	89	88	90	86	88	88	87	88

Jongeren Zaanstad	Zaanstad 2013/2014		2013/2014 tov 2010		Zaanstad tov ZW							
	Zaanstad 2013/2014	Zaanstad 2010			jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	niet-westers	westers
Aantal (n)	3140	2451			1505	1635	1545	1595	1883	1257	807	2334
Percentage (%)	100	100			48	52	49	51	60	40	26	74
6. Alcohol, roken en drugs												
Gerookt weleens	29	40	↓	↑	30	27	16*	41*	32*	23*	23*	30*
Rookt minstens 1 keer per week	8	13	↓		7	8	2*	13*	10*	4*	5*	8*
Alcohol gedronken ooit	42	58	↓	↓	43	40	19*	63*	41	42	22*	48*
Alcohol gedronken afgelopen maand	32	46	↓	↓	32	31	10*	52*	31	33	14*	38*
Aangeschoten of dronken geweest afgelopen maand	16	23	↓	↓	15	17	3*	29*	16	16	7*	19*
Binge drinken (≥ 5 drankjes bij 1 gelegenheid) afgelopen maand	21	33	↓	↓	22	20	6*	36*	22	19	9*	25*
Ouders gedogen alcoholgebruik kind ¹³	51	52			51	51	29*	58*	48*	56*	33*	54*
Softdrugs gebruikt ooit	11	19	↓	↑	13	10	3*	20*	12	11	7*	13*
Softdrugs gebruikt afgelopen maand	5	9	↓		6	4	1*	9*	5	5	3*	6*
Harddrugs gebruikt ooit	2	4	↓		2	2	-*	4*	2	1	-*	3*
Harddrugs gebruikt afgelopen maand	0,6	1,2	↓		<1	<1	-	1	<1	-	-	<1

- = minder dan 5 jongeren i.v.m. privacy wordt het exacte percentage niet gerapporteerd;

nb = niet bekend, deze vraag is niet gesteld in 2010;

*= significant én relevant verschillend binnen gemeente;

↓/↑= significant verschillend tussen gemeente 2013-2014 en gemeente 2010 of tussen gemeente en regio.

¹³ ouders keuren het alcoholgebruik van hun kind goed of zeggen er niets van; heeft alleen betrekking op jongeren die alcohol drinken.

Jongeren Zaanstreek-Waterland	ZW excl Zaanstad 2013/2014	ZW allen 2013/2014	ZW allen 2010	2013/2014 tov 2010	jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	niet-westers	westers
Aantal (n)	3741	6883	5361	-	3380	3503	3532	3350	3889	2992	1290	5577
Percentage (%)	100	100	100	-	49	51	51	49	57	44	19	81
6. Alcohol, roken en drugs												
Gerookt weleens	25	26	40	↓	27	26	15	38	31	20	24	27
Rookt minstens 1 keer per week	7	7	13	↓	7	7	2	12	10	3	6	7
Alcohol gedronken ooit	45	43	59	↓	43	43	21	66	46	40	28	47
Alcohol gedronken afgelopen maand	33	33	48	↓	32	33	11	55	34	31	17	36
Aangeschoten of dronken geweest afgelopen maand	18	17	25	↓	16	17	4	31	18	15	8	19
Binge drinken (≥ 5 drankjes bij 1 gelegenheid) afgelopen maand	24	22	35	↓	23	22	7	39	25	18	11	25
Ouders gedogen alcoholgebruik kind ¹⁴	54	53	52		55	51	30	60	51	55	64	25
Softdrugs gebruikt ooit	9	10	18	↓	11	9	3	18	11	9	8	10
Softdrugs gebruikt afgelopen maand	4	5	8	↓	5	4	1,1	8	5	4	4	5
Harddrugs gebruikt ooit	1,5	1,7	4	↓	1,8	1,6	0,4	3	2	1,4	0,5	2
Harddrugs gebruikt afgelopen maand	0,7	0,7	1,7	↓	0,6	0,7	0,2	1,1	0,7	0,6	0,3	0,7

¹⁴ ouders keuren het alcoholgebruik van hun kind goed of zeggen er niets van; heeft alleen betrekking op jongeren die alcohol drinken.

Jongeren Zaanstad	Zaanstad 2013/2014		2013/2014 tov 2010	Zaanstad tov ZW	Regionale verdeling							
	Zaanstad 2013/2014	Zaanstad 2010			jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	niet-westers	westers
Aantal (n)	3140	2451			1505	1635	1545	1595	1883	1257	807	2334
Percentage (%)	100	100			48	52	49	51	60	40	26	74
7. Seksualiteit												
Ervaring met geslachtsgemeenschap	16	23	↓		17	15	3*	29*	18*	13*	11*	18*
Geslachtsgemeenschap zonder condoom ¹⁵	46	43	↑		35*	58*	36	47	42*	55*	31*	49*
Geslachtsgemeenschap zonder condoom (als % van totaal)	7	10	↓		6	8	1*	13*	7	7	3*	9*
Ongewenste seksuele ervaring gehad, weleens	4	7	↓		4	5	3*	6*	5	3	4	4
Beschouwt homoseksualiteit als normaal	71	53	↑	↑	59*	82*	70	72	67*	77*	53*	77*
Van mening dat je op school eerlijk kunt uitkomen voor homoseksualiteit	21	nb			19	22	16*	25*	15*	30*	17*	22*

- = minder dan 5 jongeren i.v.m. privacy wordt het exacte percentage niet gerapporteerd;

nb = niet bekend, deze vraag is niet gesteld in 2010;

*= significant én relevant verschillend binnen gemeente;

↓/↑= significant verschillend tussen gemeente 2013-2014 en gemeente 2010 of tussen gemeente en regio.

¹⁵ van de jongeren die geslachtsgemeenschap hebben gehad.

Jongeren Zaanstreek-Waterland	ZW excl Zaanstad 2013/2014	ZW allen 2013/2014	ZW allen 2010	2013/2014 tov 2010	jongens	meisjes	klas 2	klas 4	vmbo	havo/vwo	niet-westers	westers
Aantal (n)	3741	6883	5361	-	3380	3503	3532	3350	3889	2992	1290	5577
Percentage (%)	100	100	100	-	49	51	51	49	57	44	19	81
7. Seksualiteit												
Ervaring met geslachtsgemeenschap	15	15	23	↓	16	14	3	28	18	12	13	16
Geslachtsgemeenschap zonder condoom ¹⁶	46	46	45		38	44	33	48	43	52	40	47
Geslachtsgemeenschap zonder condoom (als % van totaal)	7	7	9	↓	6	8	1,0	13	7	6	5	7
Ongewenste seksuele ervaring gehad, weleens	4	4	7	↓	4	5	3	5	5	3	4	4
Beschouwt homoseksualiteit als normaal	68	70	52	↑	58	81	69	70	66	75	54	73
Van mening dat je op school eerlijk kunt uitkomen voor homoseksualiteit	23	22	nb		19	25	18	26	17	28	18	23

¹⁶ van de jongeren die geslachtsgemeenschap hebben gehad.

Over de Jeugdgezondheidsmonitor Emovo

In het schooljaar 2013-2014 is Emovo uitgevoerd op alle 19 scholen voor regulier voortgezet onderwijs in Zaanstreek-Waterland (ZW). Leerlingen uit klas 2 en klas 4 hebben via internet vragen beantwoord over hun gezondheid, welzijn en leefstijl. De leerlingen konden na het invullen van de vragenlijst hun persoonlijke gezondheidsprofiel lezen en doorklikken naar relevante websites voor voorlichting en advies.

Nadat de jongeren op school de vragenlijst hadden ingevuld, hebben doktersassistenten bij hen lengte en gewicht gemeten en de BMI vastgesteld. Cijfers over overgewicht, normaal gewicht en ondergewicht voor uw gemeente staan niet in dit verslag, maar volgen in een aparte rapportage.

Het is de tweede keer dat Emovo is uitgevoerd in ZW. In 2010 was deelname aan het onderzoek volledig anoniem. Schooljaar 2013-2014 waren de resultaten per leerling in te zien door de aan de school verbonden jeugdarts en -verpleegkundige van de GGD. Op basis van de gegeven antwoorden is een deel van de leerlingen opgeroepen voor een gesprek.

Door het onderzoek op school uit te voeren, verbetert de respons en de kwaliteit van de gegevensverzameling. Op basis van de verzamelde gegevens schetst de GGD een gezondheidsprofiel van de jongeren per school en per gemeente. Scholen, gemeenten en regionale instellingen kunnen met deze profielen gericht werken aan de verbetering van de gezondheid en het welzijn van jongeren.

Voor de samenstelling van de vragenlijst en de voorlichtingsadviezen is gebruik gemaakt van de landelijke standaardvragen en -adviezen uit de monitor Jeugdgezondheid van GGD GHOR Nederland en RIVM. GGD Zaanstreek-Waterland heeft Emovo gelijktijdig met de overige GGD-en in Noord-Holland uitgevoerd. In totaal deden meer dan 50.000 leerlingen uit Noord-Holland mee aan Emovo.

Colofon

Uitgave	GGD Zaanstreek-Waterland, april 2015
Auteurs	Monique Heemskerk, Jantine Voordouw
Contactpersoon	Monique Heemskerk, epi@ggdzw.nl
Website	www.ggdzw.nl voor vragenlijst en voor meer gegevens over het Emovo-onderzoek

Gebruik van gegevens is toegestaan, mits voorzien van de volgende bronvermelding: GGD Zaanstreek-Waterland. Gezondheid, welzijn en leefstijl van jongeren, gemeente Zaanstad. Tabellenboek Jeugdmonitor Emovo 2013-2014, april 2015.